

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 9-06-2023 στην έδρα της με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή, Μέλος και Εισηγήτρια και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 30.04.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ 618/2.05.2023 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία: «...», (εφεξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει στα ... , όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της αναθέτουσας αρχής με την επωνυμία: «...», (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στην ... , όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της υπ' αριθ. ... εκτελεστής απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής και της ενσωματωθείσας σε αυτήν υπ' αριθ. ... απόφασης του ίδιου φορέα, κατά το σκέλος αυτής με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά του προσφεύγοντος για το τμήμα ... (...), με αποτέλεσμα να κηρυχθεί άγονος ο διαγωνισμός.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία του Τμήματος Γ της σύμβασης, ποσού 600 € (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... καθώς και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»).

Αριθμός απόφασης:893/2023

2. Επειδή, με την υπ' αριθ. πρωτ. ... (αρ. ΕΣΗΔΗΣ ... ΑΔΑΜ: ...) διακήρυξη προκηρύχθηκε ανοιχτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την «...». Ο συνολικός προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 192.841,16€ με ΦΠΑ. Η υπό κρίση προσφυγή ασκείται στο πλαίσιο του τμήματος Γ του διαγωνισμού ύψους 6.004,54 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

3. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα στις 30-04-2023, δηλαδή εντός δεκαημέρου από την κοινοποίηση στον προσφεύγοντα της προσβαλλόμενης πράξης, με την ανάρτησή της στο ΕΣΗΔΗΣ στις 21-04-2023.

4. Επειδή, με την προσβαλλόμενη ... απόφαση επικυρώθηκε το ... Πρακτικό του διαγωνισμού για τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Στην εν λόγω απόφαση ενσωματώθηκε η με αριθμ. ... απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, με την οποία επικυρώθηκαν το ... Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού, για την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικών προσφορών και οικονομικών προσφορών, αντίστοιχα. Δυνάμει της ανωτέρω (...) απόφασης της αναθέτουσας αρχής αποφασίστηκε η απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος στο Τμήμα ... του διαγωνισμού για τεχνικούς λόγους.

5. Επειδή, ο προσφεύγων με έννομο συμφέρον στρέφεται κατά της προσβαλλόμενης, επικαλούμενος ζημία του από την παράνομη απόρριψη της προσφοράς του στο Τμήμα ... του διαγωνισμού και όφελος από την ανάδειξη του ίδιου ως αναδόχου.

6. Επειδή, με την υπ' αριθμ. 786/2023 Πράξη της Προέδρου του Δου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλλει τις απόψεις της, η οποία τις απέστειλε στην ΕΑΔΗΣΥ στις 16-05-2023 και τις κοινοποίησε στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

7. Επειδή, σύμφωνα με τη διακήρυξη: «[...] 1.3. «Συνοπτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης»: «Προσφορές υποβάλλονται για μία ή περισσότερες ομάδες ή για το σύνολο των ομάδων της ... Σε κάθε περίπτωση η υποβολή προσφοράς αφορά στο σύνολο των ειδών

Αριθμός απόφασης:893/2023

της επιλεγόμενης ομάδας της ..., όπως αυτά αναφέρονται στην αναλυτική διακήρυξη»[...] 2.2.7. «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης»: «Για την ομάδα ... ο προμηθευτής θα πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP (αρ. 487/21.9.2000 ΚΥΑ) για τους χώρους παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας των χορηγούμενων ειδών (αποθήκευσης και διακίνησης) από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν είναι παραγωγός, πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP του παραγωγού από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης». 2.2.9.2. περ. Β5 «Αποδεικτικά μέσα»: «Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παρ. 2.2.7. η οικονομικοί φορείς προσκομίζουν πιστοποιητικό HACCP (αρ. 487/21.9.2000 ΚΥΑ) για τους χώρους παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας των χορηγούμενων ειδών (αποθήκευσης και διακίνησης) από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν είναι παραγωγός, πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP του παραγωγού από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης (αφορά την Ομάδα...)). 2.4.3.2. «Τεχνική προσφορά»: «Πιο συγκεκριμένα επί ποινή αποκλεισμού θα προσκομιστούν: α) β) Πιστοποιητικό HACCP (αρ. 487/21.9.2000 ΚΥΑ) για τους χώρους παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας των χορηγούμενων ειδών (αποθήκευσης και διακίνησης) από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν είναι παραγωγός, πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP του παραγωγού από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης (αφορά την Ομάδα Γ) [...] 4. Τεχνικές προδιαγραφές [...]«..... Ο προμηθευτής θα πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP (αρ. 487/21.9.2000 ΚΥΑ) για τους χώρους παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας των χορηγούμενων ειδών (αποθήκευσης και διακίνησης) από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν είναι παραγωγός, πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP του παραγωγού από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης».

Αριθμός απόφασης:893/2023

8. Επειδή, με τον μοναδικό λόγο της προσφυγής του ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι εσφαλμένως η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του στο Τμήμα ... του διαγωνισμού. Και τούτο, διότι πλήρως απέδειξε τη ζητούμενη τεχνική προδιαγραφή για την διάθεση πιστοποίησης HACCP από τον παραγωγό των προσφερόμενων ειδών, προσκομίζοντας πιστοποιητικά ISO 22000 που ενσωματώνουν τις απαιτήσεις HACCP. Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι τα ανωτέρω είναι απορριπτικά ως αβάσιμα και μη ερειδόμενα στο γράμμα της διακήρυξης.

9. Επειδή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από το φάκελο της υπόθεσης, η Επιτροπή του διαγωνισμού κατά την αξιολόγηση των δικαιολογητικών της τεχνικής προσφοράς του προσφεύγοντος με το αρ. πρ. ... έγγραφό της ζήτησε από αυτόν διευκρινήσεις, σχετικά με την ύπαρξη πιστοποιητικών HACCP σύμφωνα με την παρ. 2.4.3.2 της διακήρυξης. Το ως άνω αίτημα απαντήθηκε από τον οικονομικό φορέα εμπρόθεσμα, χωρίς όμως να υποβληθούν τα ζητούμενα πιστοποιητικά HACCP, αλλά αντί αυτών υποβλήθηκαν πιστοποιητικά ISO. Στη συνέχεια, η Επιτροπή του διαγωνισμού, κρίνοντας ότι ο προσφεύγων «κατέθεσε προσφορά σύμφωνα με το τυποποιημένο έντυπο, αλλά δεν υπέβαλλε τα ανάλογα πιστοποιητικά HACCP για τους χώρους ... (...) των χορηγούμενων ... έτσι όπως αριθμούνται στην τεχνική περιγραφή της μελέτης», και ότι «η παράλειψη του ανωτέρω πιστοποιητικού αποτελεί λόγο αποκλεισμού, σύμφωνα με την παρ. 2.4.3.2β και την παρ. 2.4.6 της διακήρυξης», εισηγήθηκε «Την απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα που υπέβαλε δικαιολογητικά για την ομάδα ειδών ... της Διακήρυξης, διότι δεν υπέβαλε πιστοποιητικά HACCP όπως προβλέπεται από την παράγραφο 2.4.3.2β και τις τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης της διακήρυξης».

10. Επειδή, ειδικότερα ο προσφεύγων με το διευκρινιστικό του έγγραφο ισχυρίστηκε, επί λέξει, τα εξής: «Όπως είναι γνωστό το Πρότυπο ISO 22000 είναι ένα Διεθνές Πρότυπο που προδιαγράφει τις απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας των ... προκειμένου οι οργανισμοί της αλυσίδας ... να καταδεικνύουν την ικανότητά τους στον έλεγχο των κινδύνων και να διασφαλίζεται η ασφάλεια των Εκδόθηκε από το Διεθνή Οργανισμό

Αριθμός απόφασης:893/2023

Τυποποίησης (ISO) το 2005 και ενσωματώνει τις απαιτήσεις του HACCP, τις απαιτήσεις των προαπαιτούμενων (PRP's και OPRP's), τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και τις γενικές αρχές των συστημάτων διαχείρισης. Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του Διεθνή Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) αναφέρεται ότι: «[...]». Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 17 Ν.4782/21 [...] 4.β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο»[...] σύμφωνα με το άρθρο 56 Ν.4412/2016 [...] οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης[...] Η εταιρεία μας κατά την υποβολή της προσφοράς της κατέθεσε ISO22000:2018 των παραγωγών για το σύνολο των ειδών της ομάδας ... όπως αναφέρεται στο άρθρο 2.4.3.2 της διακήρυξης[...] Σχετικά με τα τυροκομικά προϊόντα και αλλαντικά της ομάδας Γ: 1. ... της όποιας το ISO22000 με τις άδειες έχει κατατεθεί και επισυνάπτεται εκ νέου στο παρόν. 2. ... (επισυνάπτεται το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας ... IFS (International Food Standard ISO) και εισάγεται από την εταιρία ... της όποιας το ISO22000 με τις άδειες έχει κατατεθεί και επισυνάπτεται εκ νέου στο παρόν. 3. ... της όποιας το ISO22000 με τις άδειες έχει κατατεθεί και επισυνάπτεται εκ νέου στο παρόν. Επίσης σας υπενθυμίζουμε ότι η επιχείρησή μας διαθέτει πιστοποίηση για την ... Τέλος υποβάλουμε και βεβαίωση του ελληνικού διαπιστευμένου φορέα πιστοποίησης A CERT που βεβαιώνει ότι οι απαιτήσεις του HACCP περιλαμβάνονται στο σύστημα ISO22000. Περαιτέρω, στην επικαλούμενη ως άνω βεβαίωση της A CERT αναφέρονται επί λέξει τα εξής: «Βεβαιώνουμε ότι στην επιχείρηση [...] έχει πραγματοποιηθεί η επιθεώρηση πιστοποίησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 22000:2018. Σύμφωνα με το Διεθνή Οργανισμό

Αριθμός απόφασης:893/2023

Πιστοποίησης ISO το σύστημα επιθεώρησης του ISO 22000:2018, ενσωματώνει τις απαιτήσεις του HACCP».

11. Επειδή, από τη συνδυασμένη ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων 2.4.3.2, 2.4.6 της διακήρυξης και των Τεχνικών Προδιαγραφών των προσφερόμενων ειδών προκύπτει, ότι η τεχνική προσφορά συμμετέχοντος στο διαγωνισμό οφείλει να συμμορφώνεται στις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές κάθε προσφερόμενου είδους, οι οποίες όλες είναι υποχρεωτικές, ως ελάχιστες απαιτούμενες, διαφορετικά απορρίπτεται. Μεταξύ των τεχνικών προδιαγραφών που, επί ποινή αποκλεισμού, ζητούνται από τη διακήρυξη είναι και η διάθεση πιστοποιητικού HACCP (αρ. 487/21.9.2000 ΚΥΑ) του προμηθευτή αναφορικά με την ύπαρξη και ορθή λειτουργία συστήματος για τους χώρους παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας των χορηγούμενων ειδών. Ρητώς δε ορίζεται, ότι σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν είναι παραγωγός, πρέπει να προσκομίζεται πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος HACCP του παραγωγού από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης.

12. Επειδή, το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 σχετικά με την υγιεινή όλων των ... επιβάλλει στους υπεύθυνους επιχειρήσεων ... (YET) την υποχρέωση να συμμορφώνονται προς τις γενικές διατάξεις υγιεινής, που καθορίζονται στα παραρτήματά του I και II και οι οποίες αποτελούν τα προαπαιτούμενα προγράμματα σε διεθνές πλαίσιο (π.χ. ΠΟΥ, FAO, Codex, ISO). Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού οι YET πρέπει να θεσπίζουν, να εφαρμόζουν και να διατηρούν πάγια διαδικασία βάσει των αρχών της ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου («διαδικασίες βάσει HACCP» ή «HACCP»). Οι αρχές HACCP θεωρούνται γενικά και αναγνωρίζονται διεθνώς ως ένα χρήσιμο εργαλείο για τους υπεύθυνους επιχειρήσεων ..., όσον αφορά τον έλεγχο κινδύνων που μπορεί να εμφανιστούν στα τρόφιμα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την 2016/C/278/01 Ανακοίνωσή της σχετικά με την εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας ..., η οποία καλύπτει τα προαπαιτούμενα προγράμματα (PRP) και τις διαδικασίες βάσει των αρχών HACCP, όρισε ότι «το διεθνές πρότυπο ISO 22000 περιγράφει συνοπτικά τα συστήματα διαχείρισης ασφάλειας ... για τις

Αριθμός απόφασης:893/2023

*επιχειρήσεις ... σε ολόκληρη την τροφική αλυσίδα, με ιδιαίτερη έμφαση στις επιχειρήσεις επεξεργασίας ή μεταποίησης ...[...]*Οι κατευθύνσεις που παρέχονται στο παρόν έγγραφο συνάδουν με τα προαναφερόμενα διεθνή πρότυπα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν επικουρικά ως πρώτη ύλη για την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας ...». Συνεπώς, το πρότυπο ISO 22000, που αποτελεί ένα διεθνώς εφαρμοζόμενο πρότυπο, το οποίο καθορίζει τις απαιτήσεις για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας των ..., ενσωματώνει τις αρχές του HACCP, συνδυάζοντάς τις με τα προαπαιτούμενα προγράμματα και τις γενικές αρχές των συστημάτων διαχείρισης (βλ. και ΑΕΠΠ 81/2021).

13. Επειδή, ο προσφεύγων με την προσφορά του κατέθεσε πιστοποιητικά ISO22000:2018 των παραγωγών όλων των ειδών της Ομάδας ... (υποκατηγορίας «...»), τα οποία επανακατέθεσε με το έγγραφο διευκρινίσεών του, διευκρινίζοντας ότι τα εν λόγω πιστοποιητικά ενσωματώνουν τις απαιτήσεις HACCP. Συνεπώς, όπως βάσιμα ισχυρίζεται ο προσφεύγων και, ήδη προέκυψε από όσα εκτέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, η προσφορά του έπρεπε να γίνει δεκτή και όχι να απορριφθεί με την ανωτέρω αιτιολογία, καθώς η πιστοποίηση των απαιτήσεων HACCP αποτελεί προαπαιτούμενο της έκδοσης των προσκομιζόμενων πιστοποιητικών και, επομένως δεν μπορεί βάσιμα να αμφισβητηθεί η κάλυψη της συγκεκριμένης τεχνικής προδιαγραφής από τα προσκομιζόμενα πιστοποιητικά ISO. Όστε, ο λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής.

14. Επειδή, η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και να επιστραφεί το καταβληθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προσφυγή και ακυρώνει την προσβαλλομένη υπ' αριθ. ... απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, κατά το σκέλος αυτής που απορρίφθηκε η προσφορά του προσφεύγοντος στο Τμήμα ... του διαγωνισμού.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Αριθμός απόφασης:893/2023

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 9-06-2023 και εκδόθηκε στις 16-06-2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΥΡΙΑΖΗ